ת"פ 24230/01/17 – מדינת ישראל נגד מוחמד אבו סנינה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24230-01-17 מדינת ישראל נ' אבו סנינה

בפני	כבוד השופט איתן כהן
בעניין:	מדינת ישראל
	המאשימה
	נגד
	מוחמד אבו סנינה
	הנאשם

<u>גזר דין</u>

כללי

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הליך הוכחות, בתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ובאיומים עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

כתב האישום המתוקן

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 21.01.2016 בשעה 8:00 או בסמוך לכך, התמקמו השוטרים שמוליק בן שלמה ומוחמד דאהר (להלן: "**השוטר שמוליק והשוטר מוחמד**") בהצטלבות הרחובות דרך דב יוסף ודרך בגין בירושלים לשם אכיפת חוקי התנועה. במהלך פעילותם במקום, הבחין השוטר מוחמד בנאשם יושב ברכב, במושב שלצד הנהג, כשהוא אינו חגור בחגורת בטיחות. בעקבות כך, סימן השוטר מוחמד לנהג הרכב לעצור בצד הדרך לצורך בדיקת רישיונות ומסמכים מזהים. משעצר הרכב, ניגש השוטר מוחמד אל חלון הרכב הסמוך למקום מושבו של הנאשם, וביקש מנהג הרכב להציג רישיון נהיגה. השוטר מוחמד ביקש גם מהנאשם להציג תעודה מזהה לצורך בדיקה ורישום דוח תנועה. כל אותה עת, עמד השוטר שמוליק במרחק של מספר מטרים משם ועסק ברישום דוח. באותו שלב, ובעוד השוטר מוחמד ממתין לקבלת המסמכים המזהים, השליך הנאשם לעברו חפצים מתוך הרכב. בהמשך לכך, הודיע השוטר מוחמד לנאשם שהוא עצור ובמקביל קרא לשוטר שמוליק כדי שיסייע לו. בתגובה ובעודו יושב במושבו, החל הנאשם להכות את השוטר מוחמד באמצעות ידיו דרך החלון. בעת שהשוטר מוחמד ניסה השתלט על הנאשם, הוציא הנאשם את שתי רגליו מבעד לחלון הרכב ובעט בחזהו של השוטר מוחמד, וכל זאת במטרה למנוע ממנו למלא את תפקידו. במקביל, הגיע השוטר שמוליק לסייע במעצרו של הנאשם. השוטר מוחמד פתח את דלת הרכב בניסיון להשתלט על הנאשם אשר בתגובה תפס את השוטר מוחמד במעילו וירק בפניו. בהמשך ניסיון השתלטות השוטרים על הנאשם, הניף הנאשם את ידו, רגליו וראשו לכל עבר וזאת בכדי

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

למנוע מהם להשלים את המעצר. זמן קצר לאחר שהצליחו השוטרים לאזוק את הנאשם, הגיע למקום כוח שיטור נוסף כדי לסייע בהובלת הנאשם לתחנת המשטרה. כאשר הכניס השוטר מוחמד את הנאשם לניידת המשטרה וביקש לחגור לו חגורת בטיחות, נגח הנאשם בראשו של השוטר מוחמד וירק בפניו. כאשר הגיע הנאשם לתחנת המשטרה, הוא הוכנס לחדר התדריכים שבו נכחו גם השוטר שמוליק והשוטר מוחמד שעסקו בכתיבת דוחות אודות האירוע. הנאשם קילל את השוטרים באומרו " **אני אזיין אתכם" , "אני שם זין על כל המשטרה"** , ואיים על השוטר שמוליק כשאמר: **"אני אהיה עצור 24 שעות, אני אבוא לבית שלך ואני אזיין אותך, אל תדאג אנחנו עוד ניפגש".** כן דחף הנאשם כיסא לכיוונו של השוטר שמוליק.

הנאשם הורשע על שבמעשיו, תקף את השוטר מוחמד והתקיפה קשורה למילוי תפקידו וזאת במטרה להכשילו או למנוע ממנו מלבצע את תפקידו, וכן איים על שוטר שמוליק בפגיעה שלא כדין בגופו, בכוונה להפחידו או להקניטו.

תסקיר שירות המבחן

3. **תסקיר שירות המבחן הוגש ביום 23.09.2019**. כדי לשמור על צנעת הפרט של הנאשם אפרט את עיקרי הדברים בלבד.

התסקיר סוקר את הרקע האישי, המשפחתי, התעסוקתי של הנאשם. הנאשם בן 41, נשוי ואב ל-3 ילדים בגיל 15-19 שנים אשר מתגוררים עם אמם בשכונת א-טור במזרח ירושלים. במקביל לנישואיו אלה, מנהל הנאשם מזה מספר שנים מערכת יחסים זוגית (ללא נישואין) עם חברתו לחיים. להבנת שירות המבחן יחסים אלה ידועים לאשתו ובני משפחתו של הנאשם והוא מתגורר לסירוגין עם חברתו ועם משפחתו בא-טור. הנאשם, לדבריו, עובד בתחום החשמלאות.

משפחת מוצאו של הנאשם מונה זוג הורים ו-7 אחים ואחיות, בעבר התגוררה המשפחה בירדן. לדברי הנאשם בהיותו בן כ-15 שנים נשלח בגפו לארץ להתגורר בבית סבו, כדי לקבל תעודת זהות ישראלית. בהיותו בירדן למד עד כיתה ט'. לאחר שעבר להתגורר בבית סבו, לא חזר ללימודים, ובמשך תקופה מסוימת עבד בחנות מכולת. לאחר מכן עזב את החנות והחל לעבוד כפועל בעבודות חשמלאות בניין. לדברי הנאשם הוא למד לדאוג לצרכיו כדי לשרוד, תוך שנחשף לאורח חיים כוחני ועברייני.

שירות המבחן ציין שמעיון ברישום הפלילי עולה שהנאשם צבר לחובתו 8 הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות במשפחה ועבירות נוספות. כמו כן נפתח לחובת הנאשם תיק פלילי נוסף בחשד לעבירות אלימות מיום 26.08.18, אשר הוגש בו כתב אישום ביום 28.8.2019. בעניין זה אעיר שברי שכל עוד לא הורשע הנאשם בתיק זה, אין מקום להתחשב בקיומו לצורך הליך זה.

אשר לעבירה הנוכחית, ציין שירות המבחן שהנאשם נקט בעמדת הכחשה תקיפה ודבק בגרסה שאותה השמיע בבית המשפט.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

כגורמי סיכון צוינו: קשיים אישיותיים, רגשיים והתנהגותיים אשר באים לידי ביטוי בין היתר בקושי בשליטה בדחפים, קושי בדחיית סיפוקים וקושי בהתמודדות עם מצבים שאותם חווה הנאשם כמלחיצים, מתסכלים וכפוגעים בו ובכבודו העצמי. במצבים מסוג זה, הנאשם נוטה להתנהגות אימפולסיבית, תוקפנית ולעיתים אלימה, ללא יכולת להפעיל שיקול דעת הולם ולשקול את ההשלכות האפשריות של התנהגותו.

לדעת שירות המבחן מאפיינים אישיותיים ורגשיים אלה לצד דפוסי ההתנהגות הבעייתיים דלעיל, מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות פורצת גבול ואלימה בעתיד.

כגורמי סיכוי לשיקום צוינו: יכולות וכוחות תפקוד קונקרטיים ומעשיים תקינים, אשר באו לידי ביטוי בעבר בהשקעת מאמצים בהשתלבות בעבודה, תוך ניסיון לספק את צורכי הפרנסה של הנאשם ושל בני משפחתו.

שירות המבחן המליץ שלא לגזור על הנאשם מאסר בפועל בין כותלי הכלא. להערכת שירות המבחן לאור גילו המבוגר יחסית, הרי שכליאתו בשלב זה של חייו עלולה להחריף ולדרדר את מצבו הקשה והבעייתי ממילא ולפגוע בסיכויי שיקומו בעתיד. שירות המבחן סבור שאם יראה בית המשפט לנכון לגזור על הנאשם עונש מוחשי בדמות מאסר בפועל, מומלץ לאפשר לנאשם לשאת את עונשו בדרך של עבודות שירות.

בתסקיר משלים מיום 06.01.2020 דיווח שירות המבחן שהנאשם המשיך לנקוט בעמדת הכחשה תקיפה ולעמוד על הגרסה והטיעונים שאותם העלה במהלך הדיונים המשפטיים.

שירות המבחן ציין שעיון בגיליון הרישום הפלילי המעודכן ליום 22.12.2019 מגלה שנפתחו נגד הנאשם שני תיקים פלילים, בגין עבירות אלימות שלכאורה נעברו על ידו ביום 22.08.2019 וביום 01.10.2019. בהתייחסו לעבירות אלו, שלל הנאשם בתוקף כל קשר לתיקים וחזר בפני שירות המבחן על טענתו שגורמי משטרה בירושלים מציקים ומתנכלים לו. לדבריו, על רקע זה עבר לאחרונה להתגורר בנהריה יחד עם חברתו.

אשר לשילובו של הנאשם בהליך טיפולי, הבהיר שירות המבחן שהנאשם הצהיר באופן מילולי על רצונו להשתלב בכל הליך טיפולי שיוצע לו, ברם להתרשמותם הצהרותיו נובעות ממוטיבציה חיצונית, וכדי לצמצם את השלכות ההליך המשפטי. להערכת שירות המבחן הנאשם אינו בשל לטיפול, הוא מתקשה לגלות מודעות לקשיים בהתנהלותו ולדפוסיו הבעייתיים והאלימים ובשלב זה יתקשה לגייס את הכוחות הנדרשים להליך מסוג זה.

לאור כל האמור, עמד שירות המבחן על המלצתו כפי שהוצגה בתסקיר.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

4. באת-כוח המאשימה הגב' פועה בן טוב הגישה את פלט ההרשעות הקודמות של הנאשם ועתרה לגזור עליו 10 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי וקנס.

אשר למתחם העונש ההולם, טענה שהמתחם הכולל בשל שתי העבירות שנעברו נע במנעד שבין מספר חודשי

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

מאסר בפועל ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל והכול לצד עונשים נלווים. אשר למיקומו של הנאשם בתוך המתחם, ביקשה למקמו בחלק העליון.

בטיעוניה הדגישה את חומרת המעשים ואת חלקו האקטיבי של הנאשם, את הערכים המוגנים שנפגעו ואת מידת הפגיעה בהם, את הרשעותיו הקודמות של הנאשם אשר חלקן בעבירות דומות, ואת העובדה שלא קיבל אחריות על מעשיו ולא הביע עליהם חרטה.

את טיעוניה תמכה ב"כ המאשימה בפסיקה.

5. בא-כוח הנאשם, עו"ד פיראס דראושה, ביקש שלא להחמיר עם הנאשם ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד. לחלופין ביקש לגזור על הנאשם מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה ביותר מתוך התחשבות בכך שהנאשם עבר להתגורר בעיר נהריה, הוא עובד כיום בעבודה סדירה ומנהל אורח חיים נורמטיבי, וכל ענישה ממושכת שתוטל עליו תוביל לכריתת מטה לחמו.

בטיעוניו הדגיש את אלה:

לא נגרם לשוטרים נזק לגוף ואף לא נזק לרכוש;

חלוף הזמן מעת האירוע עומד על כארבע וחצי שנים,

הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2015 על עבירה שעבר בשנת 2012;

נסיבות חייו של הנאשם הן קשות וגילו מבוגר יחסית כעולה מתסקיר שירות המבחן;

המלצתו של שירות המבחן שלא לגזור על הנאשם מאסר בפועל שכן עונש כשזה עלול להחריף את מצבו הקשה ממילא ולפגוע בסיכויי שיקומו בעתיד.

דברי הנאשם

6. הנאשם ניצל את זכותו למילה אחרונה. בדבריו לפניי הדגיש שלא התכוון לריב עם שוטרים אלא חפץ לצאת ולעבוד לפרנסתו. לדבריו במהלך האירוע לא הכה שוטרים אלא ספג מהם מכות. סיפר שכיום החל בחיים חדשים בעיר נהריה שם הוא עובד בחנות ירקות בכל יום משעה 06:00 בבוקר ועד 20:00 בערב. את דבריו חתם בכך שהדגיש שאם לא יעבוד, ייזרק לרחוב וביקש את רחמי בית המשפט.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

7. כידוע, העיקרון המנחה בקביעת העונש הוא **עיקרון ההלימה**, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו (להלן: "**העיקרון המנחה**").

בית המשפט מצווה לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. במקרה דנא, **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו הם אלה:

ערך ההגנה על שלמות גופם, שלוות נפשם וחירות פעולתם של שוטרים אשר עוסקים במלאכת אכיפת החוק;

ערך מניעת הפגיעה ביכולתם של גורמי אכיפת החוק למלא את תפקידם;

ערך ההגנה על שלטון החוק וכיבוד החוק;

ערך השמירה על הסדר הציבורי במרחב הציבורי;

כיוון שהשוטרים עסקו באכיפת חוקי התנועה והופרעו במלאכתם, נפגע גם ערך השמירה על חוקי התנועה לשם הבטחת ביטחונם של עוברי הדרך.

המחוקק גילה דעתו להחמיר בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות שהן עבירות מסוג פשע, בקובעו לצדן עונש מזערי.

על פי סעיף 274 לחוק העונשין, התוקף שוטר בנסיבות מחמירות דינו מאסר עד חמש שנים ולא פחות משלושה חודשים.

9. **מידת הפגיעה בערך המוגן** אינה מבוטלת. הנאשם תקף את השוטר מוחמד בין היתר באמצעות השלכת חפצים לעברו, במשיכתו לתוך הרכב, בבעיטה בחזהו ובשתי יריקות לפניו. דברי האיום שהושמעו כלפי השוטר שמוליק הם גסים ובוטים וכוללים גם איום בהגעה לביתו. אציין שבמהלך ניהול התיק התברר שהדברים שאמר הנאשם הם קשים וחמורים יותר ממה שיוחס לו בכתב האישום מלכתחילה. ברם כיוון שאין בית המשפט משים עצמו קטגור יותר מן התובע, לא הורשע הנאשם באמירתם, ולא אדון אותו עליהם, כעת.

10. לעניין **מדיניות הענישה הנוהגת,** מצאתי שבנוגע לעבירות דומות נוהגים בתי המשפט לגזור עונשים במנעד רחב אשר בצדו המקל עומד על מאסר קצר בעבודות שירות ובצדו המחמיר כולל מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח והכול לצד עונשים נלווים. בין היתר, עיינתי בפסקי הדין שלהלן:

א. רע"פ 4244/19 **טובול נגד מדינת ישראל** (26.06.2019): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ונידון לעונש של

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

מאסר בפועל למשך חודש ויום אחד לצד מאסר על תנאי. הנאשם סירב לפנות לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות. ערעור הנאשם לביהמ"ש המחוזי, נדחה. בנסיבות התיק, הגיעו שלושה שוטרים לדירת הנאשם וביקשו לעכבו לחקירה. הנאשם דחף את אחד השוטרים ובהמשך צעק והשתולל תוך שהפיל את עצמו ואת השוטר לרצפה. שוטר נוסף שנכח במקום ניגש לסייע במעצר וננשך על-ידי הנאשם בבטנו באופן שגרם לו לחבלה - נפיחות ואדמומיות. ביהמ"ש השלום קבע שמתחם העונש ההולם נע בין חודש אחד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

ב. רע"פ 1961/11 **שעבאן נגד מדינת ישראל** (10.03.2011): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בהפרעה לשוטר ובאיומים, ונידון ל- **7 חודשי מאסר ולהפעלת תנאי בן 5 חודשים, שאותו יישא במצטבר כך שתוטל עליו תקופת מאסר כוללת בת 12 חודשים**. בנסיבות התיק, בעת שבאו שוטרים לביתו של הנאשם לשם מימוש פקודת מאסר מטעם ההוצאה לפועל, ניסה הנאשם לברוח דרך חלון ביתו. לאחר שלא הצליח בכך, איים על השוטרים בכך שאמר להם שיפגע במי שהוציא את פקודת המאסר ויהרוג את אחד השוטרים. כאשר ניסו השוטרים לכבול את הנאשם, בעט בהם כדי להשתחרר מאחיזתם. לאחר שבני משפחתו של הנאשם השתוללו במקום, הצליח הנאשם להשתחרר מאחיזת השוטרים ולברוח.

ב. ע"פ (מחוזי י-ם) 33814-05-17 **פרץ נגד מדינת ישראל** (08.05.2018): ביהמ"ש המחוזי דחה את ערעורו של נאשם שהורשע בתקיפת שוטר ושנידון **לחודשיים מאסר בעבודות שירות לצד עונשים נלווים**. בנסיבות התיק, בעת ששוטר רשם דו"ח לנאשם, תפס הנאשם את ידו של השוטר, חטף מידיו את תעודת הזהות שלו והשליך אותה לשיחים תוך שאמר לשוטר: "אתה לא יודע עם מי אתה מתעסק", וכן: "אני לא בא אתך לשום מקום". בהמשך דחף את השוטר ולא אפשר לו לאוזקו. בית משפט השלום קבע שמתחם העונש ההולם את המעשים - בצדו הנמוך עומד על צו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב, ובצדו המחמיר עומד על שישה חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה וקנס. ביהמ"ש המחוזי קבע שלא נפלה טעות בגזר דינו של בית-משפט קמא, הן במתחם הענישה שנקבע, והן בעונש המתאים בגדרי המתחם.

ג. ע"פ (מחוזי י-ם) 10940-09-17 **מדינת ישראל נגד סרוסי** (21.01.2018): ביהמ"ש המחוזי קיבל את ערעור המדינה על הכרעת הדין והרשיע את הנאשם בתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות חלף עבירה של תקיפת שוטר, ובאיומים. עונשו של הנאשם, שנידון בבית משפט קמא **לצו של"צ ולמאסר מותנה**, נותר על כנו. בנסיבות התיק, הגיעו שוטרים לביתו של הנאשם עקב דיווח על אירוע של אלימות במשפחה. הנאשם איים על השוטרים תוך שהוא מניף לעברם מקל. בהמשך התנגד למעצר, דחף את אגרופו ופגע בפניו של אחד השוטרים בעת שבידו השנייה אחז את ידו של השוטר בחוזקה, לחץ על תרסיס פלפל ודחף את השוטר בראשו, עד אשר ניתז תרסיס הפלפל על פניו של השוטר. כתוצאה מכך, נפלו הנאשם והשוטר על הדשא. בית משפט השלום קבע שמתחם העונש ההולם נע בין מאסר בן מספר חודשים בעבודות שירות ועד מאסר ממש למשך 12 חודשים, והחליט לסטות מהמתחם לצורכי שיקום.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

ד. ת"פ (קריות) 18893-12-19 **מדינת ישראל נגד איכילוב איצילוב** (05.07.2020): הנאשם נידון ל-**6 חודשי מאסר, 4 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪** לאחר שהורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ושלוש עבירות איומים. הנאשם דחף שוטר בפניו ובחזהו באמצעות ידו, הכה בפניו בחוזקה במכת אגרוף וניסה להכותו במכת אגרוף נוספת שלא פגעה בו. במהלך מעצרו איים על השוטר שעצר אותו. בהמשך לכך ובהיותו בתחנת המשטרה איים על שוטרת. בהמשך לאלה ובעודו שוהה בתא המעצר בעט ברגלה של שוטרת ואיים עליה.

ה. ת"פ (י-ם) 49351-11-16 **מדינת ישראל נגד אבו ננה** (15.01.2020): הנאשם נידון **ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 5 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 2,500 ₪.** הנאשם הורשע לאחר הליך הוכחות בשיבוש מהלכי משפט ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. בנסיבות התיק, שוטרים שטיפלו באירוע רכב חשוד, ביקשו מהנאשם לצאת מן הרכב שבו נהג. בתגובה לכך, קילל הנאשם את השוטרים, התנגד למעצר, והכה באמצעות מרפקו בפניו של שוטר. כאשר ישב בניידת המשטרה ובעודו בדרך אל תחנת המשטרה, בעט במושב שבצד הנהג. עת הגיע לתחנת המשטרה תקף שוטר נוסף והמשיך להשתולל ולקלל.

ו. ת"פ (רמ') 20422-10-15 **פרקליטות מחוז מרכז נ' גורמס** (03.11.2016)**:** הנאשם נידון **לחודשיים מאסר בעבודות שירות, ארבעה חודשי מאסר על תנאי, פיצוי בסך 500 ₪ למתלונן וצו מבחן**, לאחר שהורשע על פי הודאתו, בתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. בנסיבות התיק, בעת הפגנה, החלו מפגינים לרדת אל הכביש ולהפריע לתנועה ולסדר הציבורי. אחד השוטרים אחז במפגין שירד אל הכביש והרחיקו אל עבר המדרכה. אז התפרץ הנאשם בריצה לעבר השוטר חבט בו בלסתו הימנית באמצעות ידו והכה בעורפו. כתוצאה מכך, סבל השוטר מסחרחורת וכאבים בחלק הימני של פניו.

ז. ת"פ (חיפה) 20677-01-12 **מדינת ישראל נגד מישר** (04.03.2015): הנאשם הורשע בהפרעה לשוטר, ונידון **למאסר מותנה וקנס**. בנסיבות התיק, בעת ששוטר ערך חיפוש בביתו של הנאשם, הכניס הנאשם סם לפיו. כשביקש השוטר מהנאשם להוציא מפיו את הסם, בעט הנאשם בשוטר ודחף אותו. כשהשוטר ניסה להשתלט על הנאשם, היכה אותו הנאשם בידו, שרט אותו בציפורניו והיכה אותו בבטנו. במהלך האירוע נפצע השוטר ברגלו, נשרט בידו ונגרם לו שפשוף ביד.

ח. ת"פ (ב"ש) 411-11-12 **מדינת ישראל נ' אבו מדיגם** (27.01.2014): הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון באיומים ותקיפות שוטרים **ונידון לחודש מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 4,000 ₪**. בגזירת העונש העניק בית המשפט משקל למצבו הרפואי. בנסיבות התיק, הגיעו שוטרים יחד עם נציגי הביטוח לאומי לחצר בית כדי לממש צו של הביטוח הלאומי. הנאשם שמתגורר בסמוך לאותו בית, הבחין בשוטרים, והחל

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

לצעוק לעברם, סירב להזדהות ואיים על השוטרים. בהמשך לכך חלה הסלמה באירוע והנאשם תקף את אחד השוטרים בכך שדחף אותו בשתי ידיו, הכה שוטר אחר במכת אגרוף בעינו, ונשך שוטר שלישי בידו בחוזקה. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמה לאחד השוטרים חבלה של ממש בדמות סימן נשיכה באמה עם נפיחות קלה, ולשוטר אחר נגרמו חבלות של ממש בדמות חתך ביד ורגישות באזור בית החזה.

11. כאן המקום להזכיר את ההבדל שבין טווח הענישה המקובל בפסיקה ובין מתחם העונש ההולם. בעוד שטווח הענישה הוא נתון שמבוסס על הדין הנוהג ומשקף ביטויי ענישה שונים למעשים דומים או קרובים, הרי שמתחם העונש ההולם הוא הכרעה ערכית של בית המשפט בדבר מדיניות הענישה הראויה, הכרעה שמבוססת על שורה של שיקולים שהפסיקה הנוהגת היא רק אחד מהם.

12. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **היעדר תכנון;** העבירות לא תוכננו מראש, אלא נעברו במהלך תגובה של הנאשם להליך אכיפתי שננקט נגדו.

ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה;** מדובר באירוע אשר כלל מספר שלבים, אשר בכל אחד מהם נהג הנאשם באלימות בלתי מוסברת כלפי השוטרים. תחילה יידה הנאשם חפצים לעבר השוטר מוחמד, בהמשך לכך הכה אותו באמצעות ידיו דרך חלון הרכב ובעט בו בחזה באמצעות רגליו, אחר כך ירק בפניו והתנגד למעצר. כשהוכנס לניידת ירק שוב בפניו של השוטר מוחמד ונגח בפניו. בהיותו בתחנת המשטרה איים על השוטר שמוליק במילים גסות בוטות.

מעשיו האלימים והבריוניים של הנאשם הם פסולים, בלתי נסבלים ויש לגנותם ולהוקיעם בשער בת רבים.

משנה חומרה מצאתי בכך שהמעשים הופנו נגד שוטרים שעסקו אותה עת במלאכת אכיפת חוק. אין להסכין עם אלימות בכלל ועם אלימות כלפי שוטרים בפרט. מחובתו של בית המשפט להגן על שוטרים שפועלים על פי דין בשמירת החוק והסדר, הן באמצעות ענישה מחמירה שתוטל על נאשמים שפוגעים בשוטרים והן באמצעות המסרים שמועברים בפסקי הדין לנאשם ולרבים.

הכרעת הדין מלמדת שהנאשם הוא שנושא אפוא לבדו באחריות למעשים שעשה והוא שאחראי להשלכותיהם, ועתה עליו לתת את הדין על מעשיו.

ג. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה והנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע**

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

העבירה; אמנם מעשי הנאשם לא הותירו חבלות בגופם של השוטרים, אולם הנאשם העמיד את השוטרים בסיכון ממשי להיפגע, סיכון אשר למרבה המזל לא התממש. גם בהיעדר חבלות, גרמו מעשי הנאשם כאב וסבל לשוטרים ופגעו בכבודם כאנשי-חוק וכבני-אדם.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה; בהכרעת הדין קבעתי שבעת האירוע היה הנאשם שרוי בגילופין.

לנתון זה היבטים לחומרה ולקולה. לחומרה, כיוון שהנאשם הכניס את עצמו מדעת ובהתנהגותו הנשלטת והפסולה למצב שבו הוא נתון תחת השפעת אלכוהול. ובהינתן שלנאשם בעיית צריכת אלכוהול, מי יתקע לידינו שלא יישנה אירוע אלימות נוסף כשהנאשם שרוי בגילופין.

לקולה כיוון שידוע שלאלכוהול אפקט של "הסרת עכבות" והוא מוביל להתנהגות אימפולסיבית, כך שניתן להניח לטובת הנאשם שתגובותיו באירוע זה נבעו מהשפעת האלכוהול ומסיבה זו נפגעה במידה מסוימת יכולתו לרסן את עצמו ולשלוט בתגובותיו ובדחפיו.

נוסף על כך עמד שירות המבחן על כך שלאור מאפייניו האישיותיים וקשייו הרגשיים של הנאשם, ובפרט כשהוא חווה מצבים מלחיצים, מתסכלים או שפוגעים בו ובכבודו העצמי, הוא נוטה להתנהגות אימפולסיבית, תוקפנית ולעיתים אלימה, ללא יכולת לשקול באופן הולם את המעשים ואת השלכותיהם.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 י"ג), ולאחר שקלול מכלול הנסיבות והשיקולים הרלוונטיים, החלטתי לאמץ את מתחם העונש ההולם שלו עתרה המאשימה, דהיינו לקבוע מתחם לכל העבירות כמכלול אחד שנע בין **מאסר קצר בעבודות שירות ועד למאסר בן 12 חודשים והכול לצד מאסר על תנאי, קנס, ופיצוי לנפגעי העבירה**. כיוון שהמאשימה לא עתרה לפיצוי השוטרים, לא אדון ברכיב זה.

14. במקרה דנא, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** ולתת להן משקל, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

בהתאם לכך נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו והפגיעה בבני משפחתו**; הנאשם בן 42 עובד כיום בחנות ירקות לאחר שהחליט לפתוח בחיים חדשים

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

בעיר אחרת - רחוקה, שבה החיכוך מול שוטרים אינו רב כמו בעיר ירושלים. ברי שהפן התעסוקתי הוא עוגן יציב בחייו של הנאשם ומפתח לשיקומו הכולל. לדעת שירות המבחן מדובר ברכיב המקדם את סיכויי השיקום ומפחית מסוכנות עתידית. אם ייגזר על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, ייכרת מטה לחמו, וכתוצאה מכך תיגרם פגיעה גם במעגלים רחבים יותר הכוללים את בני משפחתו הסמוכים על שולחנו. הדברים נכונים גם בנוגע לעונש מאסר שאותו יישא הנאשם בעבודות שירות. בהקשר זה אעיר שיכולתו של הנאשם להשתלב בעולם התעסוקה היא מוגבלת ביותר. מחוות הדעת מטעם הממונה על עבודות שירות בשב"ס עולה שהנאשם אנאלפבית וללא רקע תעסוקתי יציב, כאשר ברקע עומדת התמכרותו לאלכוהול. מכאן שיש לקצוב את תקופת המאסר גם בהתחשב באופק התעסוקתי והשיקומי של הנאשם.

ב. **אי נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו;** הנאשם כפר באשמתו ובחר לנהל את התיק ולהיאבק על חפותו. על פי התסקיר, הנאשם עומד כיום על גרסת החפות שבה אחז במהלך המשפט והדברים עלו גם עת ניצל את זכותו למילה אחרונה. בדבריו לפניי, לא נטל הנאשם אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה עליהם.

נכון, לנאשם שמורה זכותו לטעון לחפותו ולהאמין בה, ואין לזקוף זאת לחובתו. כך נקבע במפורש בסעיף 40י"א(6) לחוק העונשין שלפיו כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו.

עם זאת, משכפר הנאשם באשמה, לא קיבל אחריות, לא הביע חרטה, לא הצטער על מעשיו, לא הביע אמפתיה כלפי קורבנות העבירה, לא הפנים את הלקחים הנדרשים, ולא עשה מאמצים לתקן את דרכיו, לא יוכל הוא ליהנות מההקלות השמורות למי שהודה באשמתו.

ג. **חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה;** האירוע שלפנינו אירע בחודש ינואר 2016. כתב האישום הוגש ביום 10.01.2017 דהיינו כשנה לאחר מכן. מכאן שהמאשימה לא השתהתה בהגשת כתב האישום באופן שמצדיק התחשבות כלשהי בנאשם. כך גם לא ניתן להתחשב לקולה במקרה זה בכך שלא נפתחו לחובת הנאשם תיקים נוספים כעולה מתסקיר שירות המבחן, ומנגד, מובן מאליו שלא ניתן להתחשב בנתון זה גם לחומרה.

ד. **עברו הפלילי של הנאשם;** הנאשם צבר לחובתו 8 הרשעות קודמות כדלקמן:

1) בשנת 2015 הורשע בתקיפת אשתו שגרמה לחבלה של ממש ובעבירת שבל"ר לצד עבירות תעבורה שונות ובכללן, הפקרה לאחר תאונה, נהיגה פוחזת של רכב, ונהיגת רכב ללא רישיון מתאים, ונדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי, קנס, פיצוי, פסילת רישיון נהיגה ופסילה רישיון נהיגה על תנאי. יש להבהיר שהעבירות נעברו

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

בשנת 2012.

2) בשנת 2013 הורשע בהפרעה לשוטר ונדון למאסר על תנאי והתחייבות.

3) בשנת 2009 הורשע בהפרעה לשוטר והתנהגות פרועה במקום ציבורי, ונדון למאסר על תנאי וקנס.

4) בשנת 2005 הורשע בגניבה ונדון להארכת תנאי, צו של"צ ופיצוי לנפגע העבירה.

5) בשנת 2003 הורשע בהתחזות כאדם אחר, זיוף, שימוש במסמך מזויף וסיוע, ונדון למאסר בן שלושה חודשים בעבודות שירות, ומאסר על תנאי.

6) בשנת 2001 הורשע בחבלה במזיד ברכב וניסיון לגניבת רכב, ונדון - לאחר ערעור שהתקבל באופן חלקי - לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות.

7) בשנת 199 הורשע בהתחזות כאדם אחר, שימוש במסמך מזויף, וזיוף, ונדון לחודשיים מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.

8) בשנת 1999 הורשע בניסיון לגניבת רכב ונדון לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות, ומאסר על תנאי.

עברו הפלילי של הנאשם רצוף בעבירות מסוגים שונים ומשתרע על פני שנים רבות. עד כה לא נשא הנאשם במאסר מאחורי סורג ובריח אלא נדון ארבע פעמים לעונשי מאסר בעבודות שירות. מהרשעותיו הקודמות של הנאשם עולה שהוא אינו מחזיק בערכים נורמטיביים ושלח ידו במגוון תחומי פשיעה. עם זאת יש להדגיש שהעבירות האחרונות שבגינן הורשע הנאשם נעברו בשנת 2012.

16. לאחר שנתתי דעתי לכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובפרט נוכח עברו הפלילי המכביד, הגעתי לכלל מסקנה שיש למקם את הנאשם **סמוך לאמצע מתחם העונש ההולם**, קרי לגזור עליו עונש בן שבעה חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי וקנס.

כיצד יישא הנאשם את עונש המאסר - האם במאסר ממש או בעבודות שירות?

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

17. החלטתי שהנאשם יישא את מאסרו בדרך של עבודות שירות לאחר שהגעתי לכלל מסקנה שהנזק שייגרם לנאשם ולשיקומו העתידי אם ייאסר, עולה על התועלת שיש בכליאתו, לאינטרס הציבורי.

18. מובן מאליו ששליחתו של אדם למאסר בין כותלי הכלא היא מוצא אחרון ולא ראשון. לפיכך כל אימת שקיימת התלבטות בין הטלת מאסר קצר ובין הטלת מאסר בעבודות שירות, יש לבחון בכובד ראש את נחיצות המאסר ואת השפעתו על הנאשם ובני משפחתו.

19. דברים ברוח זו נאמרו בראשית חודש נובמבר 2015 **בדו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים**, בראשות כב' השופטת (בדימוס) דליה דורנר.

הוועדה מצאה שאין בגזירת עונשי מאסר כדי להרתיע הרתעה של ממש, הן בהיבט של הרתעת הפרט והן בהיבט של הרתעת הכלל. הוועדה הצביעה על כך שמרכז הכובד ביצירת הרתעה אפקטיבית מוסט בשנים האחרונות במדינות המערב מהחמרת הענישה אל הגברת סיכויי התפיסה. לפיכך אין טעם בניסיון לקדם את ההרתעה באמצעות הרחבת השימוש במאסרים או באמצעות שימוש במאסרים ממושכים יותר. הוועדה הצביעה על ההשלכות השליליות של המאסר על האסיר ועל הנזק הכבד שנגרם לאסיר כתוצאה מכך. הוועדה המליצה על שימוש בשיקום בקהילה באמצעות ענישה שנעה בין מאסר בעבודות שירות בקצה המחמיר, ועד לצווי מבחן וצווי שירות לתועלת הציבור בקצה המקל, אשר צפויים להפיק תוצאות טובות יותר בהשוואה לשימוש נרחב במאסרים. אשר להטלת מאסרים ממש, נקבע בדוח שברי שמאסרים מצמצמים את הפשיעה באמצעות הרחקת עבריינים מסוכנים מהציבור. עם זאת, שימוש יעיל במאסר ככלי למניעת עבירות חייב להבחין בין עבריינים שצפויים לחזור ולעבור עבירות ובין אלו שאינם צפויים לעשות כן. כך ששימוש מושכל ויעיל במאסר מחייב את התאמת המאסר למסוכנות העבריין. נוסף על כך, יש להתחשב באפקט הקרימינוגני של המאסר, דהיינו בכך שמאסר בכלל, ומאסר ממושך בפרט, מעודד נטייה לעבריינות ומגדיל את הסיכוי שהאסיר יעבור עבירות עם שחרורו. על רקע זה סברה הועדה שיש לפעול לצמצום השימוש במאסרים מאחורי סורג ובריח מקום שבו המאסר אינו הכרחי משיקולי הלימה או לשם הרחקת עבריינים שמסוכנותם גבוהה, ולהרחיב את השימוש בעונשים זולים ויעילים יותר העומדים בעקרון ההלימה. לפיכך המליצה הועדה על המרת מאסרים קצרים בין כותלי הכלא בעונשים אחרים כגון מאסר בעבודות שירות.

חוק העונשין (תיקון 133 - הוראת שעה), התשע"ח - 2018 (ס"ח 1742 מיום 26.07.2018), נחקק בעקבות המלצת ועדת דורנר ומאפשר כיום לגזור על נאשם מאסר בעבודות שירות לתקופה מקסימלית בת תשעה חודשים.

לנימוקים אלה בדבר הנזק שצפוי לנאשם מהמאסר והסכנה שבחשיפתו לעבריינות, מצטרפת המלצת שירות המבחן שלפיה לאור גילו המבוגר יחסית, כליאתו של הנאשם בשלב זה של חייו עלולה להחריף ולדרדר את מצבו הקשה והבעייתי ממילא ולפגוע בסיכויי שיקומו בעתיד. לפיכך המליץ שירות המבחן לאפשר לנאשם לשאת את עונשו בדרך של עבודות שירות.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

עוד אוסיף שהרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2015 על עבירות משנת 2012 וכיום הוא מתגורר בעיר נהריה ומנסה לבנות את חייו מחדש יחד עם בת-זוגו. הנאשם עובד לפרנסתו ומתאמץ למלא את חובותיו במישור זה. מאסר בעבודות שירות, לא ינתק את הנאשם מהמקורות המשמשים עוגן חיובי בחייו ויאפשר לנאשם להשתקם ביתר קלות עם תום מאסרו.

20. משקלם המצטבר של כל אלה, מטה את הכף אל עבר מיתון הענישה שתיגזר על הנאשם, באופן שיוביל לאיזון הולם בין האינטרס הציבורי שבמיצוי הדין עמו משיקולי הלימה והרתעה ובין נסיבותיו האישיות והחשש להחרפה במצבו ולפגיעה בסיכויי שיקומו.

סוף דבר

21. לאחר ששקלתי את רכיבי הענישה השונים - סוגם, מידתם והשפעתם ההדדית, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. **מאסר בן שבעה חודשים שאותו יישא הנאשם בעבודות שירות,** זאת על פי קביעת הממונה על עבודות שירות בשב"ס. הנאשם שובץ לעבודות שירות במועצה מקומית שלומי במגבלות, בימים ובשעות שנקבעו בחוות הדעת. הממונה יוכל לשנות את מקום ההשמה ואת שעות העבודה לפי שיקול דעתו ללא צורך בפנייה לבית המשפט. הנאשם יתייצב לצורך קליטה והצבה ביום 27 באוגוסט 2020 בשעה 08:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז צפון בטבריה כפי שנקבע בחוות הדעת.

הנאשם מוזהר בזאת שעליו לעמוד בתנאי ההעסקה הקפדניים להנחת דעתו של הממונה ובין היתר להתייצב באופן רציף ועל פי כללי החוק והנחיות הממונה, וכי כל חריגה מכללים אלה, עלולה להביא להפסקת עבודות השירות ונשיאת יתרת העונש במאסר ממש.

ב. **מאסר בן שישה חודשים שאותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות או עבירה נגד שוטרים ויורשע בה בדין בתוך התקופה או לאחריה.**

ג. **קנס בסך 1,500 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו**. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם ביום 1 בספטמבר 2020. יתר התשלומים ישולמו בכל אחד בחודש בארבעת החודשים העוקבים.

לא ישולם תשלום במועדו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי ותישא הפרשי הצמדה וריבית מיום התשלום המיועד ועד ליום התשלום המלא בפועל.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

מזכירות בית המשפט תמציא את העתק גזר דין לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות שירות בשב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז אב תש"פ, 06 אוגוסט 2020, במעמד הצדדים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©